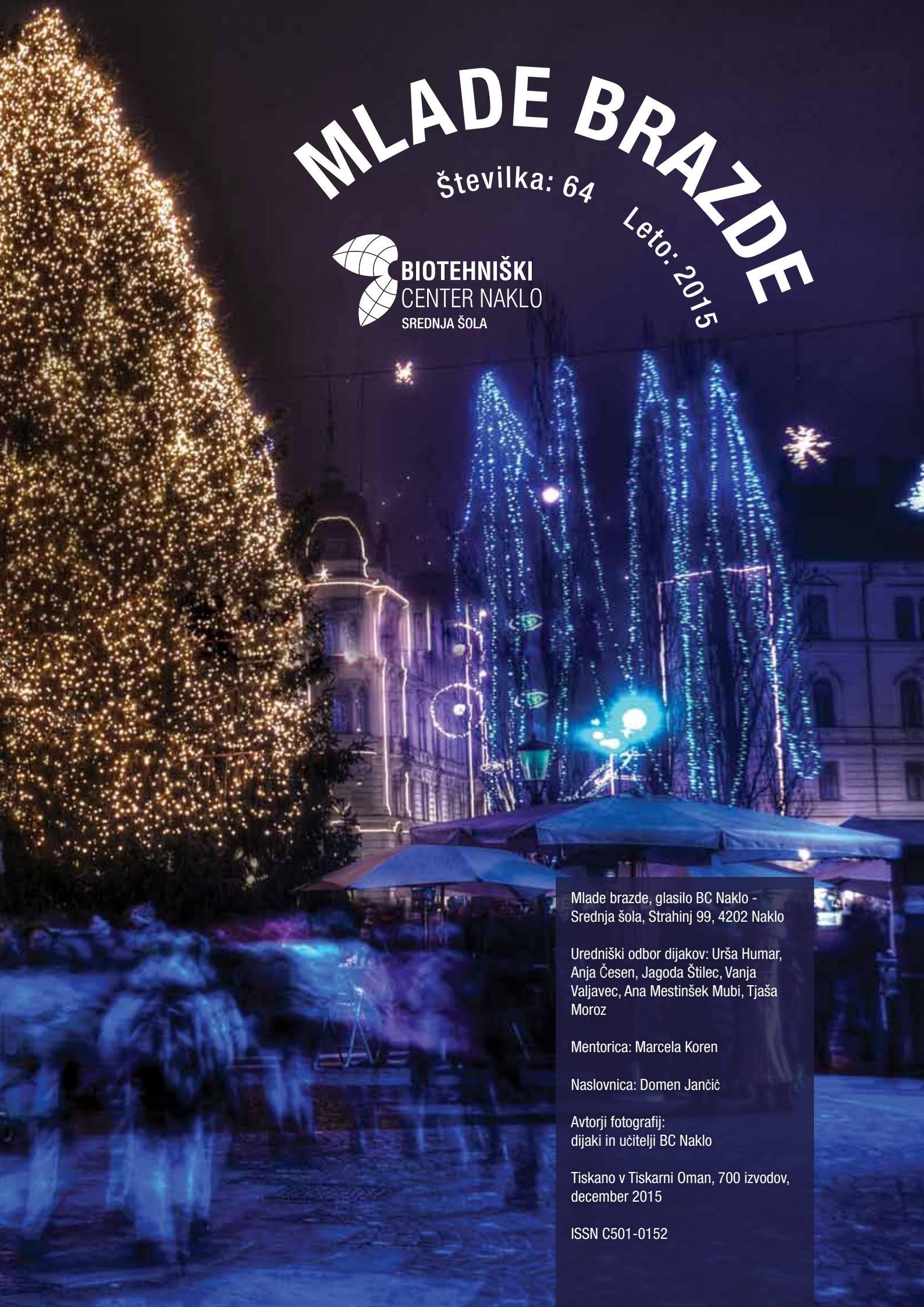

MLADE BRAZDE

Številka: 64   Leto: 2015

BIOTEHNIŠKI
CENTER NAKLO
SREDNJA ŠOLA

Mlade brazde, glasilo BC Naklo -
Srednja šola, Strahinj 99, 4202 Naklo

Uredniški odbor dijakov: Urša Humar,
Anja Česen, Jagoda Štilec, Vanja
Valjavec, Ana Mestinšek Mubi, Tjaša
Moroz

Mentorica: Marcela Koren

Naslovница: Domen Jančič

Avtorji fotografij:
dijaki in učitelji BC Naklo

Tiskano v Tiskarni Oman, 700 izvodov,
december 2015

ISSN C501-0152

Uvodnik

Testi, spraševanje in pouk, stresni dnevi v šoli, katerim sledijo božično-novoletni prazniki ter več kot zaslužene počitnice. Naše edino navodilo za najbolj čaroben čas v letu - uživajte in maksimalno izkoristite vsak prost trenutek!

Pred vami je nova, štiriinšestdeseta številka Mladih brazd. Kot večina izmed vas že ve, se je s koncem lanskega šolskega leta poslovilo tudi staro uredništvo ter nekateri novinarji. Njihovo mesto je zasedla nova posadka, ki uspešno nadaljuje z delom, kot boste lahko videli v nadaljevanju.

Vaše uredništvo

Nagradna ekskurzija v Strasbourg, Bruselj in Luksemburg

Konec leta smo bili najboljši med najboljšimi povabljeni na nagradni izlet po evropskih institucijah. Ekskurzija je bila skoraj v celoti krita s sredstvi iz evropske pisarne Lojzeta Peterleta, ki nam je pred odhodom v Bruselj namenil nekaj svojih

da lahko, v nasprotju s sivimi velemesti, celo živel.

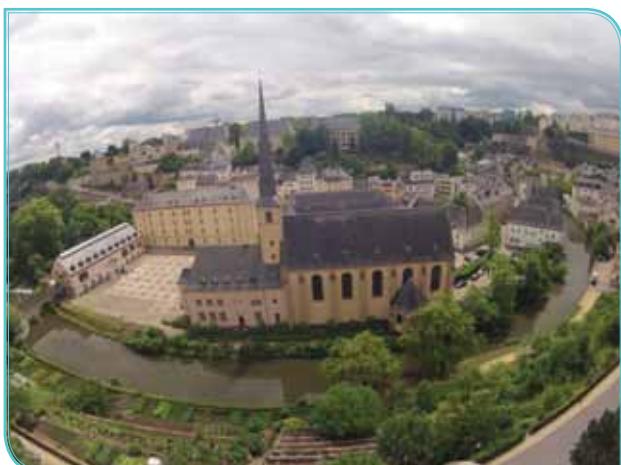
Na poti do Bruslja smo se za dve uri ustavili na prizorišču bitke pri Waterlooju ter se po številnih stopnicah povzpeli na sam vrh. Nato pa naravnost na avtobus in novim dogodivščinam naproti.

Še en film se je odvrtel do konca, preden smo prispeti na končni cilj. Prvi postanek je bil pri Atomiumu, kjer smo imeli nekaj minut za fotografiranje. Seveda se nam je zopet mudilo, zato smo odhiteli v hostel. Tam smo odložili prtljago ter si postlali postelje, nato pa oddrveli na ogled

mesta. Seveda z besedo "drveli" niti malo ne pretiravam, kajti tempo ogleda je bil nadvse hiter. Na tej točki ekskurzije sem se že začenjala spraševati, če je življenje asistentov evropskih poslancev resnično tako ekspresno, kot smo ga imeli priložnost izkusiti v času izleta.

Pritrdilen odgovor sem dobila takoj naslednji dan. Ogled evropske komisije, po katerem smo že zamujali na obisk odbora sveta, nekaj časa za hitro kosilo – slavni belgijski krompirček, obisk Evropskega parlamenta, vožnja do botaničnega vrta, kjer smo imeli pre malo časa za ogled, nato pa še odhod domov.

Natranji urnik in tridnevno hitenje sta nas pošteno zdelala. Kljub večernim uram smo na avtobusu zaspali, kot da bi pojedli močna uspavalna. Danes, ko se spominjam ekskurzije, se mi zdi, da

dragocenih minut.

Po dvanajstih urah vožnje smo se prebudili v sončnem Strasbourg. Ogledali smo si evropski parlament, palačo sveta Evrope ter sodišče za človekove pravice, kasneje pa še samo mesto. Ogled mesta je vključeval tudi panoramsko vožnjo z ladljico, med katero nas je večina zaspala. Ne zaradi dolgača, temveč zaradi utrujenosti po celodnevnom sprehajanju in teku po mestu. Ko se ozrem nazaj, mi je kar malo žal, da se nisem bolj potrudila imeti odprtih oči.

Naslednji dan smo se spočití podali naprej, v Luksemburg. Na žalost je bil ta dan državni praznik, zato smo se po mestu lahko le sprehodili. Čeprav smo tam videli najmanj, mi je bila mala mestna državica še najbolj všeč. Nekaj betona, obdanega z ogromno zelenja in gozdovi. Pomislila sem, da bi tam mor-

se je hiter ritem upočasnil le v Bruslju med časom za kosilo. Ko smo sedeli v parku je bilo, kot bi se za nekaj minut ustavil čas. Pa čeprav se nam je takoj po odmoru mudilo naprej.

Čeprav se večino časa pritožujem nad tempom, je bil nagradni izlet lepa, fantastična in nepozabna izkušnja, ki bi jo z veseljem ponovila.

U.H.

Praksa na Hrvăškem

Odšli smo na prakso v Varaždin na šolo Arboretum Opeka. Bila je zanimiva izkušnja, hoditi na drugo šolo v drugi državi. Pot tja je bila zanimiva, ker se nam je pokvaril kombi. Tam smo izdelovali aranžmaje, sadili rastline, jahali konje in seveda spoznavali njihov način dela. Ogledali smo si tudi Varaždin in Zagreb. Vsi dijaki in profesorji so bili zelo prijazni. In da ne pozabim, zelo dobro smo jedli! :)

Klara Čop, 4. FD

Praksa v Biosphärenpark Nockberge

Na koncu šolskega leta 2014/2015 nas je 8 učencev iz srednje šole BC Naklo odšlo na dvotedensko usposabljanje v biosferni park Nockberge v okviru projekta Erasmus+ »SPI«.

Slika 1: Šolsko posestvo Litzelhof Alm, kjer izvajajo praktični pouk.

Vse skupaj se je začelo 8. junija 2015 na 1600 m nad morjem na avstrijskem Koroškem. Na kmetiji Bertelhof smo poskusili domać vanilijev sladoled. Kasneje smo odšli do umetno narejenega jezera Windebensee, ki leži na višini 1950 n.v., kjer smo občudovali okoliško rastje. V starejši gorski koči smo si ogledali razstavo tamkajšnjih iglavcev. Naslednji dan smo se odpravili na dvodnevno delo na gorsko planino Litzelhof Alm, kjer smo čistili pašnike in popravljali stare ograje. V četrtek, 11. 6. 2015, smo odšli do tamkajšnjega kmeta in mu pomagali počistiti del njegove planine, naslednji dan pa smo tja prgnali krave.

Slika 2: Dijaki pri urejanju gorskega pašnika, s katerim preprečujejo zaraščanje in prispevajo k ohranjanju pašništva.

V mestu Gmund smo na tržnici predstavljali našo šolo in nato odšli v hišo Pankratiums. V nedeljo smo bili pri čebelarju, kasneje pa smo se kopali v kopališču. V drugem tednu pa smo stanovali v gorski koči, kjer smo si kuhalili sami. Med drugim smo pripravljali kamenje za vročo kopel v Karlbodu, obiskali kmetijsko in gozdarsko šolo Litzelhof, odšli smo v adrenalinski park in popravljali gorske poti. Zadnji dan smo odšli še v ribogojnico in nato imeli zaključni piknik.

Med usposabljanjem smo spoznali in videli veliko tamkajšnjih naravnih in kulturnih znamenitosti. S pomočjo praktičnega dela na terenu smo pridobili veliko praktičnega znanja in spremnosti. Praktično delo smo s splošnimi

Slika 3: Pokrajina v parku je res čudovita.

Luka Jemec, 3. M in Jana Tavčar, 4. N

Obisk Toma Križnarja na BC Naklo

V ponedeljek, 16. 11. 2015, nas je na šoli obiskal svetovni popotnik in humanitarni delavec Tomo Križnar skupaj s svojo ženo. Skozi predavanje oz. odgovarjanje na naša vprašanja sta nam pripovedovala o svojih dogodivščinah in izkušnjah, ki jih doživljata v Afriki, kamor hodita že več let. Obiskujeta najbolj odmaknjena plemena v Nubskih gorah in tam pomagata domorodcem. Ta območja večkrat dnevno napadejo uporniki, ki želijo prebivalce pobiti, zemljo pa uporabiti za izkopavanje naravnih danosti. Sta skoraj edina, ki pomagata tem plemenom, saj se druge humanitarne organizacije tja, zaradi nevarnosti, ne upajo. Govorila sta nam o ljudeh, ki živijo na teh območjih, o njihovem načinu življenja, njihovi složnosti z naravo in njihovih medsebojnih odnosih. To so brez dvoma plemena in skupnosti, ki najmanj na svetu škodujejo našemu planetu in

prav zato so tudi popolna tarča za upornike. Orožja ne poznajo in se tako ne morejo braniti. Ti ljudje, res žalostno, ne poznajo drugega kot vsakodnevne napade, saj se taki dogodki ponavljajo že več let. Povedala sta nam zgodbo o mami, ki je gledala, kako so njeno hčer posiljevali, a si ni upala ukrepati, saj je vedela, da bo sprožila napad na še druge člane družine. Najbolj žalostno dejstvo pa je brez dvoma to, da Tomova žena, ki je novinarka, naredi veliko posnetkov, ki jih potem pošlje v evropske države, v dobi veri, da bodo posnetki objavljeni na spletu ali televiziji. Ampak jo vsi le zavračajo z izgovorom, da so ta plemena predaleč in da se Evropejcev to ne tiče in jih njihove zgodbe ne zanimajo. Pogovor mi je bil zelo všeč in sem mnenja, da bi morali biti vsi o tem bolj ozaveščeni. Torej, če imate možnost, se udeležite podobnih predavanj in širite te informacije med ljudmi.

3. 12. 2015 sta nas na šoli ponovno obiskala Tomo in Bojana Križnar, da bi prevzela bon v vrednosti 420 EUR. Ob pogledu na vrednost bona je bil Tomo vidno ganjen in nam je zagotovil, da bo šel denar v prave roke, se pravi Nubam. Ob tej priložnosti sta razstavila svoje fotografije iz Nubskih gora.

Zala Filipič, 3. M

Pravica do razvoja

Sedim v parku na klopi, okrašeni z izrezljanimi napisimi. Greje me toplo sonce, hladen jesenski veter se poigrava z mojimi lasmi. Misli tavajo ... »Lepo, toplo in prijazno je to jesensko vreme, ni vroče, ni mraz. Koliko stokanja zmoremo poleti, ko nam je prevroče ... Jeseni, ko se zavemo, da sonce zgublja svojo moč, izkoristimo vsak trenutek, da absorbiramo njegove žarke ...« Na obraz mi žgečljivo prijadra rdeč javorjev list. Z roko ga lenobno ujamem. »Tvoje življenje se je iztekel in tik pred tem se odeneš v najlepše barve. Kaj bo s teboj lepotec? Mi želiš kaj sporočiti?« Z obrazom poiščem sonce. Smeji se: »To je moje delo, jaz sem ga pobarval, da bi opazili, kako lep je svet okrog vas. Žalosti me, da Zemljani cenite stvari šele takrat, ko izginjajo, ko jih ni več ... Vendar nekoč bo prepozno, prepozno, da bi nazaj sestavili pravljični planet. Vaša ošabnost in lakomnost me utrujata. Ne boste imeli možnosti popravnega izpita, nekoč bo prepozno ...«

Zmoti me vreščanje na otroškem igrišču: »Nočem čokolade, nočem čokolade ... Bombon, bombon, bombon bi ...« Urejena gospa nervozno brska po lakasti torbici. Kričanje pojena, samo za trenutek ... »Nočem limone, pomarančo bi ...« Deček se valja po travi, visoke petke se utapljajo v peskovniku. Nervoza narašča, kričanje se stopnjuje ...

Dovolj je. Odhajam. Ob semaforu se zazrem v plakat z napisom »Za srce Afrike ... Otroci potrebujejo vodo, hrano, šolo in zdravnika«. V daljavi še vedno odmeva kričanje ...

Na poti domov srečam soseda, ki ima naročje polno sveč, ki se mu nevarno hočejo izmuzniti. Pridržim mu vrata. Nekaj zamrmranih besed in že izgine v stanovanje. Pred vrati me čakajo smeti, ločene sicer, ampak še vedno so odpadki. Gledam, razmišljam, omahujem ... Odločim se. Z odporom sežem po vrečah in se vrnem nazaj po že preho-

jeni poti. »Plastika, steklo, papir. Koliko energije bo potrebne, da odpadki postanejo surovina? Pa kdo spet ne zna razvrščati?« se jezim na neznanega soseda ali morda sosedo.

Presakujem stopnice. Vstopim v stanovanje. Mama brska po spletu, oče namrščen gleda televizijo. »Hej, zguban boš, sprosti se,« ga poskušam razvedriti. »Oh, vse gre k vragu ... Tihi! Nič ne slišim ...« Začne me zanimati. Prisedem, tiho kot miška. Neurja na Portugalskem in v Italiji, nov val beguncov iz Sirije ... Zazrem se skozi okno. Sonce zahaja za bližnjim hribom. »Nekoč bo prepozno. Nekoč bo prepozno. Nekoč bo prepozno,« ponavlja že izrečene besede in z zadnjim žarkom pomaha v slovo.

Z mislimi, polnih nasprotij, se odpravim v posteljo. »Kje je pravica? Kaj bo s kričavim otrokom, ko odraste? Ne zna ceniti čokolade, ne zna ceniti bombona. Zna ceniti vodo? Ne, voda je zanj samoumevna. Morda zvečer, ko se mora

umiti, v njej vidi celo sovražnika. Ima tak otrok sploh možnost, da se razvije v osebo, polno sočutja, hvaležnosti in dobre? Se bo občutek za dobro izgubil v svetu, polnem materializma?«

Kaj pa otroci iz Afrike? Jim bo dana možnost, da odrastejo? V kakšne osebe se bodo razvili otroci, ki živijo v pomanjkanju vode in hrane, brez izobrazbe? Otroci, ki ne poznajo bom-

bona, vendar znajo uporabljati puško, otroci, ki v mrzlih nočeh utrujeni od dolge poti spijo na prostem.

Jutri! Jutri bom odprla omaro in darovala. Jutri bom predlagala sosedu, da denar, zapravljen za sveče, daruje za vodo, hrano in šole. Jutri bom poskrbela, da doma zmanjšamo količino odpadkov. Jutri, da jutri ... Ne! Danes. Danes postanimo boljši. Morda bo jutri

že prepozno ...

Manca Jerala, 3. N

BC Naklo

Manca Jerala je pod mentorstvom Janje Čenčič Gartner sodelovala na literarnem natečaju Društva za Združene narode za Slovenijo in bila med tremi najboljšimi srednješolci.

Razmišljanje ob ogledu filma Pot v raj

Sšolo smo si ogledali film Pot v raj, ki mi je dal misliti, da v življenju ni vse popolno, toda navsezadnje si mi sami ustvarjamo srečo.

Ko se nam v življenju zgodi tragedija ali kar koli, kar nas razčalosti, moramo najti pozitivne stvari, ki jih je ta dogodek "prinesel s sabo" in gledati na to kot na novo poglavje, novo izkušnjo v svojem življenju, iz katere smo se nekaj naučili.

Življenje je kot knjiga. Imamo poglavja in na koncu poglavja je tudi lekcija, ki jo razumemo ali pa tudi ne. Če ne razumemo knjige, jo moramo prebrati še enkrat. In tako je tudi v življenju, če se prvič ne naučimo iz napake, jo moramo ponoviti še enkrat.

Ko razumemo, kako deluje ta svet in za kaj pravzaprav smo na tem svetu, gledamo na življenje popolnoma drugače.

Res, da sem na tem svetu šele 16 let, ampak za sabo imam že kar nekaj

poglavlje svoje »knjige«, ki so mi dala čisto drugačen pogled na svet.

Naučila sem se, da nikoli ne smemo obsojati drugih, saj ne vemo, kakšno življenjsko zgodbo imajo za seboj.

Naj vam povem resničen primer. Preko prijateljice sem spoznala nekega fanta, ki je imel težave. Vsak dan je pil, kadil, iskal prepire, zato da se je lahko stepel, opravil je izpit za avto in se vsak dan vozil po Kranju, Ljubljani, Bledu ... Nekega večera pa je zaradi prehitre vožnje in vpliva alkohola trčil v prometni znak. Fantu ni bilo na srečo nič hudega, imel je le lažje poškodbe, zlom roke in nosu. Kmalu po nesreči sem ga vprašala, kaj vidi v takem početju? Odgovoril mi je, da mu je ne dolgo nazaj umrl oče in ne vidi več razloga za življenje, da je zelo nesrečen in da se nikomur ne more zaupati, saj se nihče noče z njim družiti, ker je preveč nasiilen, hitro vzkipljiv in tako dalje. Takrat sem spoznala, da sem bila tudi jaz ena izmed tistih, ki so ga obsojali. In bilo

mi je zelo žal. S tem fantom sem sedaj prijateljica že dve leti in mi je kot brat. Pomagam mu in težkih časih in se z njim zabavam v dobrih. Zelo sem ponosna nanj, saj je nehal piti in kaditi ter vozi po predpisih, najbolj pa sem srečna, saj je vsem dokazal, da ni tak kot je izgledal na prvi pogled. Sedaj ima veliko prijateljev in je zadovoljen z življenjem.

Spoznaла sem tudi, da moramo spregovoriti, če imamo kakšne težave. Ne smemo jih držati v sebi.

Naj se vrнем k filmu, ki smo si ga ogledali. Ko sta se lika Žak in Lučka spoznala malo bolje in sta si zaupala svoje zgodbe, ki sta jih preživel, sta razumela drug drugega in si s pogovorom olajšala bolečine, ki sta jih skrivala v sebi.

Film mi je bil zelo všeč, saj je prikazal, kako pomembni so prijatelji in kako si pomagati v težkih časih.

Tina Perc, 1. D

Utrinki projektnih dni

Sprva nisem bila navdušena, kašneje mi je delo postal všeč.
Zanimiva popestritev šolskih dni.
Učili smo se nemščino, v glavi pa mi ni ostalo kaj veliko znanja.
Všeč mi je bilo, ker so bili razredi pomešani, saj sem spoznal nove ljudi.

1. M

1. M

1. M smo mi
1. M smo
1. M
1. smo
ker 1. smo mi!

Naš najljubši predmet je matematika,
za nas to sploh ni problematika.
Razstavljanje nikoli ni problem,
to postaja naš razredni emblem.

1. M smo mi
1. M smo
1. M
1. smo
ker 1. smo mi!

1. N

Ker naša povprečna ocena je dve,
nas pri malici tolazi pire.
Malica naša sploh ni od muh,
le mesni burek je malce suh.

1. M smo mi
1. M smo
1. M
1. smo
ker 1. smo mi!

1. BF

1. N

26 nas je,
deklet je manj kot fantov.
Boj je boj ... do konca al' pa n'č.
Radi se mamo,
čeprav si včasih
tega povedat ne znamo.
Profesorji ne nam zamertvijo,
'Tut' vas mamo radi,
čeprav to nam pokazat ne gre.
Mi smo 1. N (najlepši, najboljši,
najcarski, pa pika pa kon'č)!

1. GHK

1. BF

Razred 1BF smo legende zares,
k pridemo vn nrdimo štalo zares.
Mogoče nam srca gorijo kot kres,
ampak to za šolo ni prav res.

Moral bi se velik učit,
sam gremo raj kakšno kavo spit,
ker za šolo se nam res ne da krvi prelit,
kdaj pa kdaj gremo pa tud zalit,
ampak pol je problem to profesorci
razložit.

In zdj boljš, da tega rapa je konc,
ker nimamo nč več povedat za nakonc.

1. L**1. DE****1. Č**

Mi smo č-jevci,
ta pravi učenci,
mamo velik krav,
pa z ocenam smo glih taprav.

1. J**1. L**

1. L, ja, to smo mi,
nevidea vez nas skup drži,
sem na YOLO smo pršli
in tko bomo tut odšli!

Po carpe diem živimo,
nikol se ne umirimo.
No, umirimo se še takrat,
ko nam profesorji postavjo
ultimat!

1. CIO**1. Č**

Intervju s knjižničarko Ruskega centra znanosti in kulture

Dijaki 4. L in 4. M smo prvega dod projektnih dni (20. 10. 2015) preživeli v spoznavanju ruskega duha in kulture. Pri tem nam je pomagala ga. Žanna Lapina-Nabergoj, knjižničarka v Ruskem centru znanosti in kulture, ki nam je z vso gorečnostjo predstavila enega od glavnih ženskih likov - Ano Karenino in svoj pogled na Tolstojev roman. Pri tem nam je zaupala nekaj drobnih malenkosti tudi o sebi.

S kakšnim namenom ste se odločili za življenje v Sloveniji?

V Slovenijo me je pripeljala ljubezen, poročila sem se s Slovencem in sedaj živiva tukaj.

Se vam je bilo težko naučiti slovensko glede na to, da sta si jezika zelo podobna?

Slovenštine se mi je bilo po eni strani težko naučiti, po drugi pa tudi ne. Jezika sta si zelo podobna, nekatere besede so si podobne, zato jih mešam.

Kako to, da ste se zaposlili v RC prav v Ljubljani, in ali vam je le-ta všeč?

Vedno sem se zanimala za rusko umetnost in književnost. Ruska hiša je moj in naš drugi dom. Trudimo se za dobro vzdušje, trudimo se imeti dobre odnose, seveda pa se trudimo tudi za obiskovalce.

če bi vas kdo vprašal, kaj je najboljše v Sloveniji, kaj bi mu odgovorili?

Najboljša stvar v Sloveniji je narava. Rojena sem v Sibiriji in Notranjska, kjer zdaj živim, me zelo spominja na mojo domovino in če dodamo še čudovite hribe in morje, se mi zdi, da živim v pravljični deželi.

Kakšno je življenje v Rusiji danes v primerjavi z nekoč?

200 let nazaj so bili težki časi za Rusijo, saj so se ravno začele reforme. Ana Karenina je bila napisana malo po reformah, vendar je v njej predstavljen zgolj višji sloj ruskega prebivalstva. Razmerja med njimi odraža celotno stanje ruske družbe tistih časov. Izobraženost, politični sistem, napredovanje znanosti, pomen žensk v družbi so zelo spremenili življenje, ampak ruska duša bo ostala za vedno.

Kako vam je všeč vsebina Ane Karenine?

Vsebina Ane Karenine je zelo zanimiva, ni enostavna, je nekakšen vrhunec svetovne klasične literature. Tolstoj prikazuje obraz celotnega naroda. Junaki te zgodbe temeljijo na

zgodbah resničnih ljudi. Na primer sebe in svojo ženo opiše pisatelj kot Levina in Kitty. V tem romanu ni enostavnih odgovorov. Bralci gledajo na to zgodbo različno. Meni je všeč misel, da samo Bog lahko sodi naše življenje. Roman je brezčasen, saj tako nekoč kot danes postavlja v ospredje temeljna človekova vprašanja o družini, sreči ...

(ljubezenske, materialne ...). Danes bi se zgodba Ane Karenine lahko končala bolj srečno.

Spoštovana, hvala za vaše odgovore.

Intervjuvala:

Dominik Jelenc in Jan Ščap, 4. L

Recept za »barvito rusko solato«

Sestavine:

- 200 g fileja slanika
- 2 čebuli, 1 korenje, 2 krompirja, 1 rdeča pesa
- 2 jajci
- 5 žlic majoneze
- 30 dag sira

Navodilo za delo:

Zelenjavo očistimo, zavremo in ohladimo. Slanike narežemo in jih položimo v posodo v enakomernem sloju. Čebo na drobno nasekljamo in jo položimo na slanik. Čez sloj slanikov namažemo majonezo. Trdo kuhanji jajci naribammo na plast čebule. Dodamo sloj kuhanega in naribane korenja, sloj krompirja in sloj rdeče pese. Med vsakim slojem namažemo majonezo.

Zgornji sloj zaključimo z majonezo in čezenj posujemo nariban sir.

Postavimo v hladilnik, da se solata nekoliko ohladi, preden jo postrežemo.

Pa dober tek vam želi Erika Gajgar

(Erika se je lotila prevajanja slastnega recepta iz ruske cirilice v gajico. Ime sladice smo prilagodili glede na izgled solate.)

Krkini nagrajenci

V lanskem šolskem letu so se trije díjaki iz 4. letnika gimnazije odločili, da se bodo spopadli z najstniško mozoljavostjo in začeli so pravo vojno proti aknam. Ne le, da so ugotovili, katero eterično olje najbolj deluje nanje, uspelo jim je celo osvojiti Krkino nagrado.

Kaj ti sploh pomeni raziskovanje?

To je zame neke vrste izziv, saj odkrivaš nekaj novega, kar bi mogoče znalo kasneje nekomu koristiti.

Aljaž Mulej

Kaj ti pomeni prejeta nagrada?

Pomeni mi priznanje za našo prizadevnost, spodbudo za nadaljnjo raziskovalno pot in pa prispeva seveda tako k moji osebni kot k strokovni rasti.

Anja Šivic

navdušiti za raziskovalno delo, jih voditi in se skupaj z njimi na svojem področju znova in znova učiti ter razvijati. Omogočiti jim moramo, da sami najdejo rešitve na svoja vprašanja in tako lahko s svojim delom dopolnjujejo neskončen mozaik novih spoznanj v znanosti.

Marjetka Kastelic Švab

Kako ste se počutili ob izdelovanju naloge?

Naloga nam je ponudila vpogled v svet znanstvenikov in znanosti. Svoje znanje premakniti v prakso nam je razširilo obzorja in nam omogočilo, da svoje ideje bolje razvijamo in o njih razmišljamo bolj praktično.

Petra Kern

Kakšni pa so bili občutki mentorice?

Ni lepšega kot to, da uspeš mlade

Vir slike: Krka, d. d., Novo mesto

Nasveti tete Milice

Predraga vsevedna teta Milica! Vem, da je bilo na to temo povedane gaje ogromno stvari, zato upam, da ti ne bo problem ponovno odgovoriti na vprašanje neizkušenega najstnika. Všeč mi je sošolka, ki pa že ima fanta, zato ne vem, kaj naj naredim in kako naj se ji približam.

Pozdravljen! Hja, kaj naj rečem, znašel si se v dokaj nerodni situaciji. Verjetno ne bo zadovoljna, če se ji boš začel vsiljevati, saj, kot si že povedal,

ima fanta. Ena izmed možnosti je, da čakaš in upaš, da čim prej nehata in bo ponovno prosta. Druga možnost pa izhaja iz dejstva, da ima vsako dekle rado male pozornosti, kakršna so ljubka ljubezenska sporočilca ali malenkostna darilca sem ter tja. Uživala bo v njih, ti pa boš lahko v tem našel vsaj malo zadoščenja. Seveda obstaja tudi možnost, da ji vse skupaj priznaš, a ne morem ti zagotoviti, kakšna bo njena reakcija. Lahko se še bolj oddaljita ali pa celo zblížata. Dekleta so rada v bližini tistih, ki jim je mar zanje. Ne glede na možnost, ki jo boš izbral, ne smeš resneje posegati v njuno zvezo; skupaj sta namreč z razlogom. Veliko sreče!

Teta Milica! V šoli mi gre dobro, v zadnjem mesecu pa sem ogromno manjkala. Res ne vem, kako naj vse nadoknadim, obenem pa sledim tekoči snovi. Nočem, da se mi zniha povprečje!

Živijo! Sklepam, da med odsotnostjo nisi naredila ničesar za šolo ter si se pretvarjala, da imaš počitnice. Napaka, ki jo je težko, a ne nemogoče, popraviti. Prvi korak je, da si urediš zapiske. Ko boš imela na pravih mestih napisano vso snov, si moraš vzeti čas, da snov preberes tudi v učbeniku. Na list si napiši vprašanja in nejasnosti, ki jih pri urah razjasni s profesorji. Rade volje ti bodo pomagali. Nekaj naslednjih vikendov si vzemi za šolo, zberi se in brez panike. Verjemi vase, uspelo ti bo!

Petek trinajsti

Gre res le za stare vraže, praznovrnost, strah ali je le nekaj več na tem zloveščem datumu, ki buri duhove že dolga tisočletja? Psihologi so mnjenja, da smo vsi krojači svoje usode in da nam strah le leži globoko v podzavesti. Pa vendar, zakaj je tako? Kje se je vse skupaj sploh začelo? Lahko ugibamo.

13 zloveščih dejstev!

- Jezus je bil križan na petek po zadnji večerji. Na večerji je bilo 13 ljudi. In 13. je bil prav Jezusov izdajalec Juda Iškariot. Prav tako naj bi bila Adam in Eva izgnana iz raja na petek. Vesoljni potop se je prav tako začel v petek. Kajn naj bi Abela ubil v petek. Tako še danes ta dan velja za dan posta in pokore.

- V starem Rimu je bil petek dan pogubljenja. Na ta dan so izvrševali tudi smrtne kazni.

- Petek je poznan tudi kot ženski in kot slab dan. V angleščini edino petek nosi ime po ženski boginji Frey (Frey Day – Friday).

- Na petek trinajstega so se rodiли znamenita Iron Lady ali Margaret Thatcher, predsednik združenih držav Jefferson, Fidel Castro, režiser grozljivk Alfred Hitchcock, najbogatejši dvojčici Mary in Kate Olsen in še mnogi drugi.

- Za strah pred številko 13 imamo ime: triskaidekafobija. A to še ni vse! Tudi za strah pred petkom trinajsttim obstaja ime: paraskavedekatriafobija.

- Petek trinajsti se sliši kot prazno враževerje. Pa veste, da več kot 80 % stanovanjskih zgradb v ZDA nima 13.

nadstropja, letališča nimajo 13. vrat, bolnišnice in hoteli nimajo 13. nadstropja ali številke sobe, nekateri nimajo 13. hišne številke, glasbene plošče pa nimajo 13. pesmi?

- Vsak petek trinajstega poslovni svet izgubi okrog 900 milijonov dolarjev škode, ker ljudje ne želijo opravljati svojih vsakodnevnih dejavnosti.

- Nekateri celo verjamejo, da se je strah začel 13. oktobra 1307, ko je dal francoski kralj aretrirati in mučiti na stotine vitezov Templjarjev.

- Stari Vikingi so verjeli, da će jih bo naenkrat za mizo sedelo 13, bo vse kmalu obiskala smrt. Na ta dan naj ne bi potovali. Strah izvira iz 18. stoletja, ko je ladja izplula iz Anglije prav na petek trinajstega. Izginila je neznano kam in nikoli niso več slišali zanko. Nato pa je še Apollo 13, ki se mu skoraj ne bi uspelo vrniti iz odprave na Luno, utrdil ta strah.

- Pred nekaj leti so poročali, da bo na petek, 13. aprila 2020, na Zemljo priletel ogromen asteroid. Trenutno napovedujejo, da bo le za las zgrešil Zemljo.

- Britanci so na petek ponavadi usmrtili in obešali kaznjence. Do giljotine, ki je padla 13. čevljev ("feet") nizko, je vodilo 13 stopnic, na vrvi za obešanje pa je bilo 13 vozljev.

- Na petek trinajstega naj ne bi bilo priporočljivo striči las in nohtov.

- V letu 2015 so bili kar trije petki trinajsti. Zgodilo se je februarja, marca in novembra. Vsako leto pa ima vsaj en tak nesrečen dan.

Še pet preprostih nasvetov, kako najbolje preživeti petek 13!

- Če imate načrtovan romantičen zmenek, ga prestavite na soboto.

- Izkoristite priložnost in si slavnostno poglejte celotno filmsko sago Petek 13.

- Če vas ali koga od vaših bližnjih ugrizne zombie, morate sprejeti odgovornost in storiti to, kar nas že vrsto sezoni učijo v seriji Živi mrtveci (The Walking Dead).

- Če je le mogoče, preživite dan v družbi device. Te, sodeč po grozljivkah s tematiko strašljivega petka, petek 13. vedno preživijo brez trajnejših (fizičnih) poškodb.

- V kolikor imate načrtovano druženje s prijatelji, poskrbite, da ne bo točno 13 gostov, ker se ni obneslo niti za nordijske bogove, niti za poslednjo večerjo.

- Če vam slučajno cesto prečka črna mačka, za vsak slušaj trikrat pljujnite čez levo ramo.

SKLEP:

Ne moremo trditi, zakaj točno so se ljudje bali petka trinajstega, ampak najverjetneje je povezan s čisto preprosto logiko: petek je nesrečni dan, 13 je nesrečna številka. Torej je petek 13 bolj nesrečen od vseh ostalih.

Sudoku

	9		3					4
5		3		8		9	1	
	4	7			3	2	6	
			5	8	2	7		
		6		9				
5	8	2	7					
8	4	2		1	9			
9	7		4		6		2	
6				7		1		

	3	5	6	7				
4			8	2	9	5		
	8				3		6	
	2				5	8	7	
8			2		6			5
3		1	7				2	
4		9					7	
	2	4	8	7				6
				5	2	4	9	

Kako preživeti šolsko leto brez stresa?

1. Pogosto se gibaj, saj s tem pripomoreš k razstrupljanju telesa in sproščanju.

2. Delaj domače naloge in šolske obveznosti sproti, saj se znebiš odvečnega stresa.

3. Na dan si vze-mi vsaj pol ure počitka ali prostega časa.

4. Včasih delaj, kar te najbolj veseli (branje, ples, nogomet, druženje ...).

5. Veliko se smeji in deli objeme, ker se takrat sprosti največji del telesa.

6. Poslušaj umirjeno glasbo in če znaš, lahko tudi meditiraš.

7. Svojih problemov ne zadržuj, ampak jih povej prijatelju, ki te razume in mu zaupaš.

8. Pred testom ali spraševanjem, 3x globoko vdihni, da se ti telo sprosti.

9. Prepričaj sebe, da znaš in ti zato ni potrebno nič skrbeti.

Nov šolski akvarij

Projekt za prenovo bivšega morskega akvarija se je začel zadnjih nekaj tednov lanskega šolskega leta. Takrat smo akvarij izpraznili, odstranili filtre in podlagu. Ko se je začelo letošnje šolsko leto, sva s sošolcem Maticem Luznarjem po korakih počasi akvarij pripravljala na nov zagon. Najino delo je budno spremljal mentor Borut Lazar. Akvarij smo najprej odnesli v popravilo, kjer so ga na novo zlepili in zamenjali poškodovani stranici. V trgovini za male živali smo kupili potrebnou opremo za »zagon« akvarija, toda to še ni bilo dovolj. Nakupili smo še rastline, kamenje

in korenino. Akvarij smo takoj naslednji dan napolnili z vodo. Takrat se je pričelo 14-dnevno obdobje ciklanja, ko se vzpostavi ravnovesje koristnih bakterij, pa tudi rastlinam damo čas, da se pritrđijo v podlagu. Po ciklanju smo v akvarij »naselili« prve ribe, in sicer marmorne somiče in leoparda peckoltia. V prihodnje bomo dodali še ostale ribe, ki bodo malo bolj vidne.

Maj Mohorič, 2. N

